

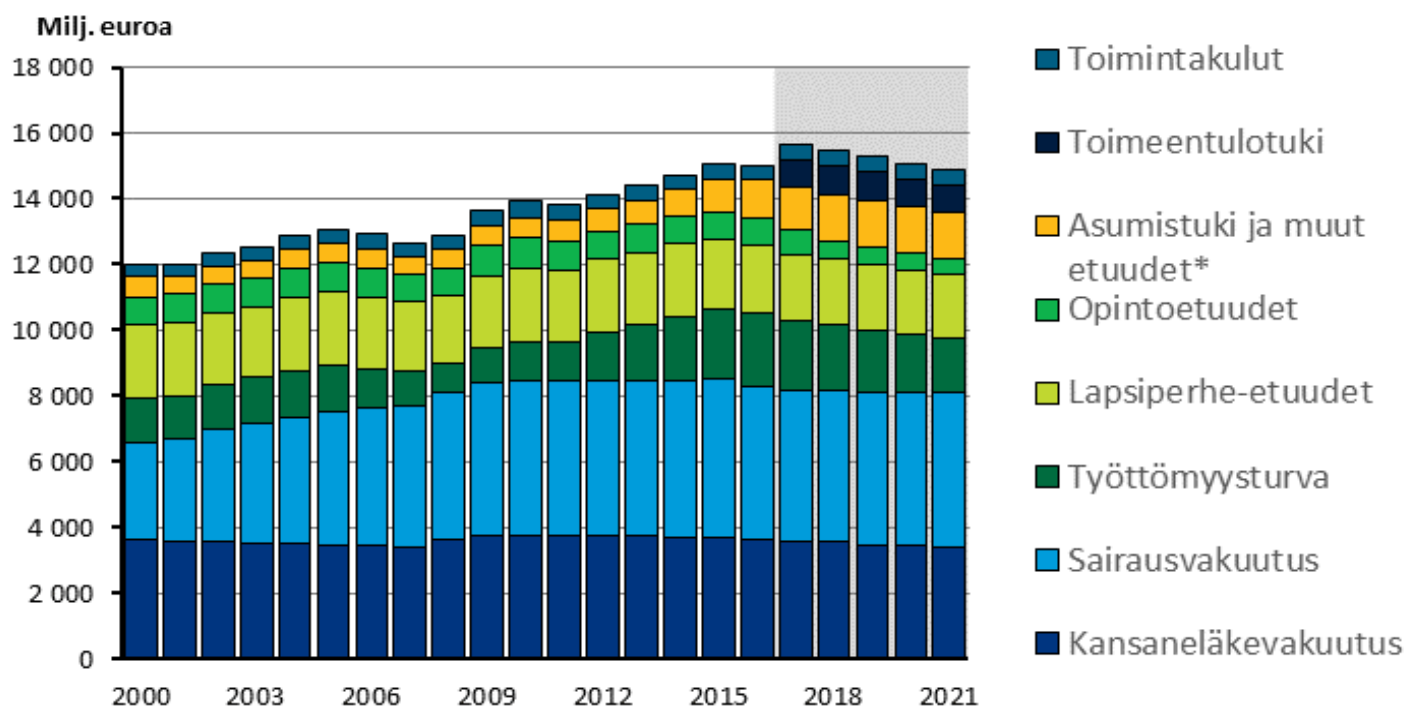
Kelan rooli soten rahoituksessa ?

Näkökulmia muun muassa kustannusten hillintään

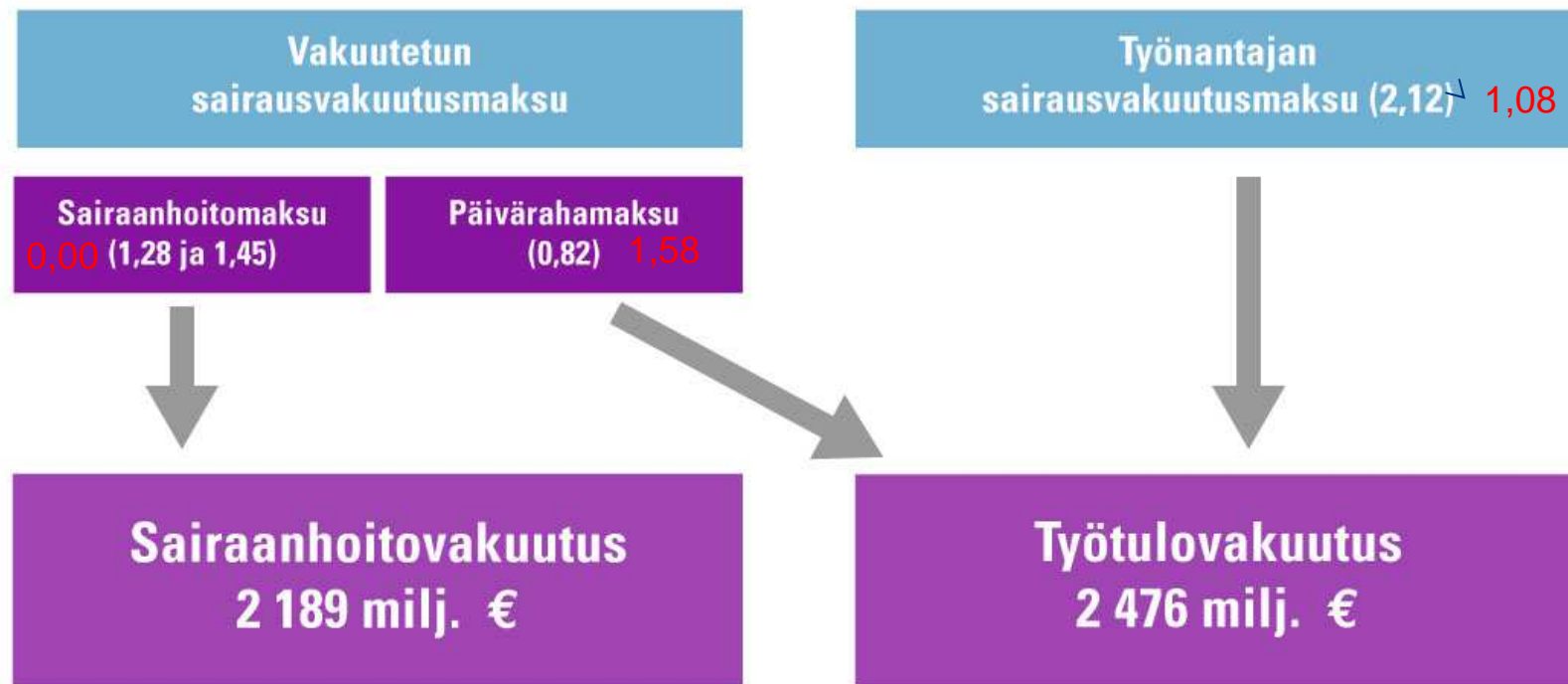
Hennamari Mikkola, tutkimusprofessori,
Tieto- ja viestintäyksikön päällikkö
Sote ja talous, THL 27.4.2017

Kelan kulut etuuslajeittain 2000-2021 vuoden 2017 rahassa

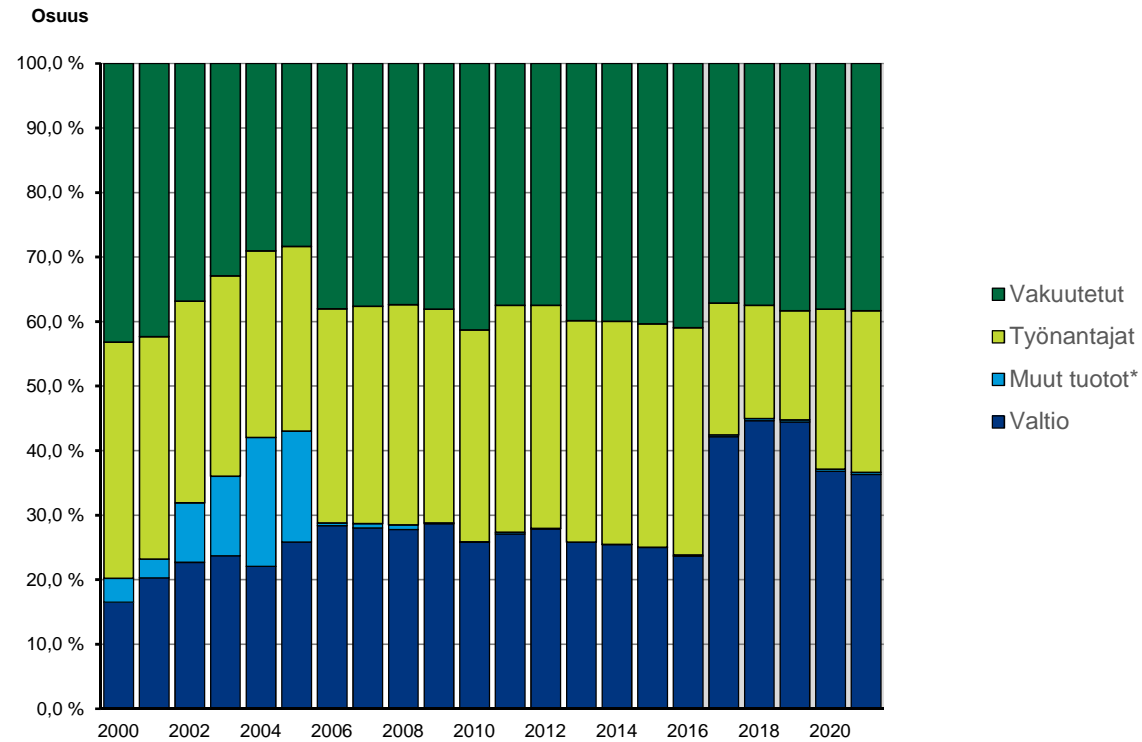
Sairausvakuutus (4,67 mrd €)

Lähde: Kelan budjettilaskelmat 2016

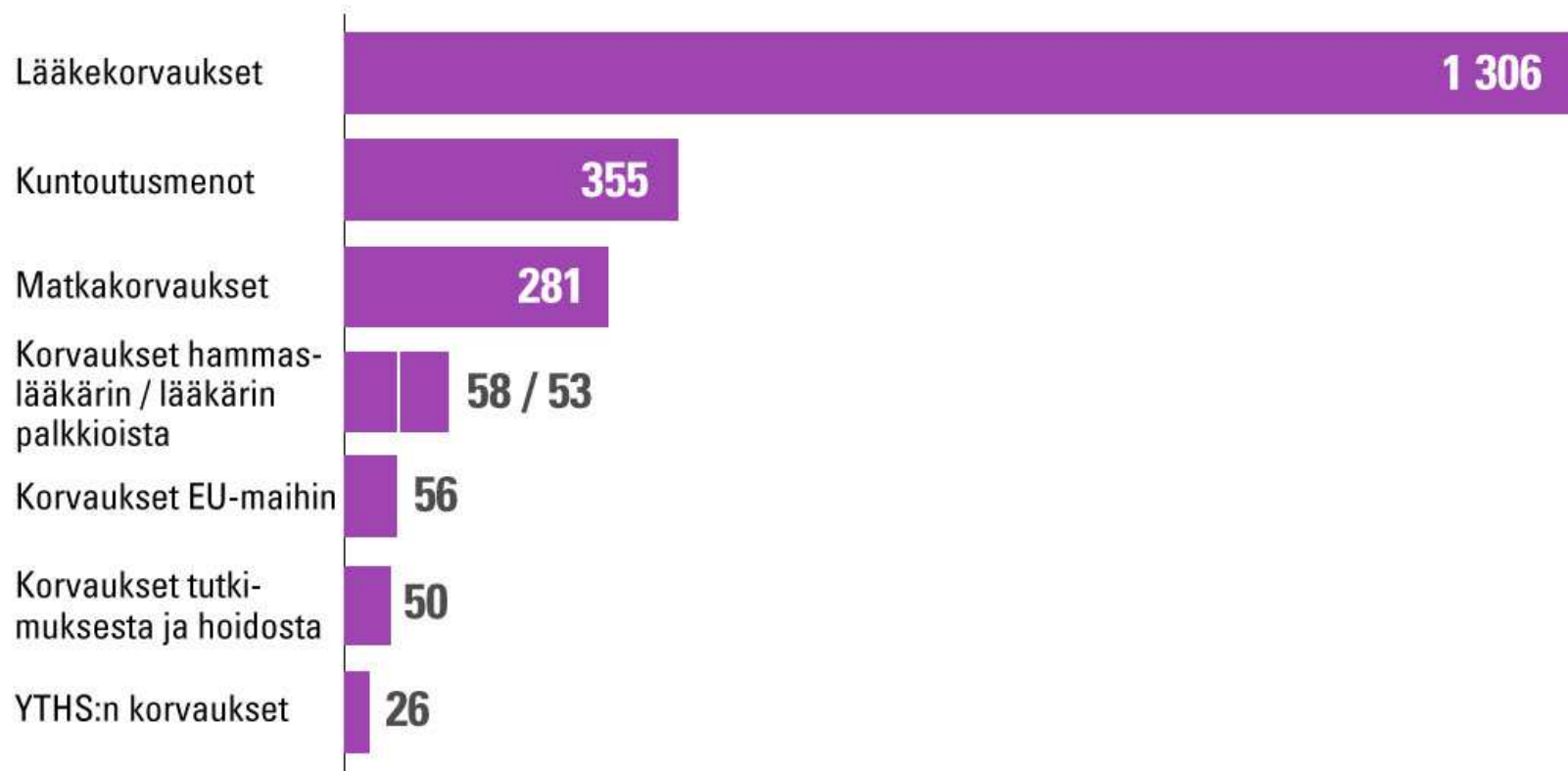
Punaisella muutos vuoden 2017 alusta

Sairausvakuutuksen rahoitusosuudet 2000-2021

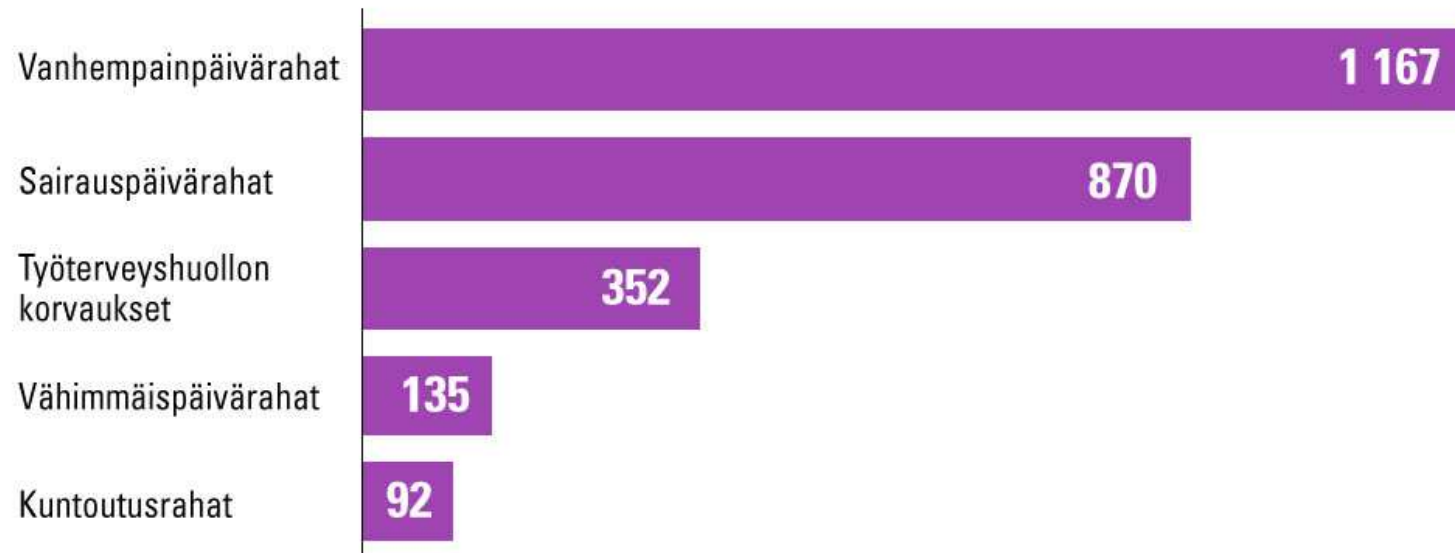
* Sisältää omaisuuden tuotot, ulkomailta saadut EU-korvaukset, takautumissuoritukset, palautusmaksut sekä ennen vuotta 2006 alv-maksun tuotosta Kelalle tilitetyin osuuden
Eeva Kuutvuori, Aktuaari- ja talouspalveluryhmä

Sairaanhoidovakuutus 2 189 milj. €

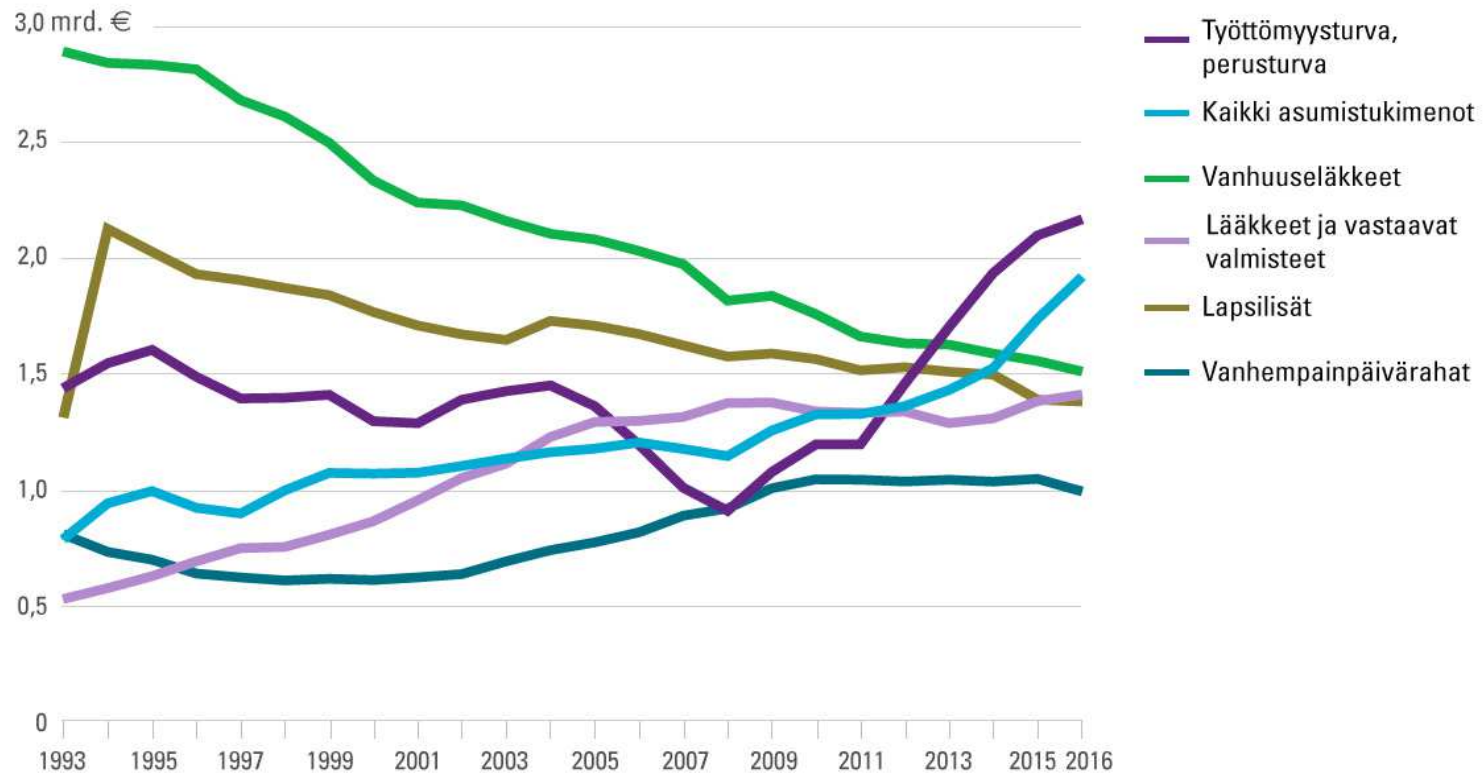
Lähde: Kelan budjettilaskelmat 2016

Työtulovakuutus 2 476 milj. €

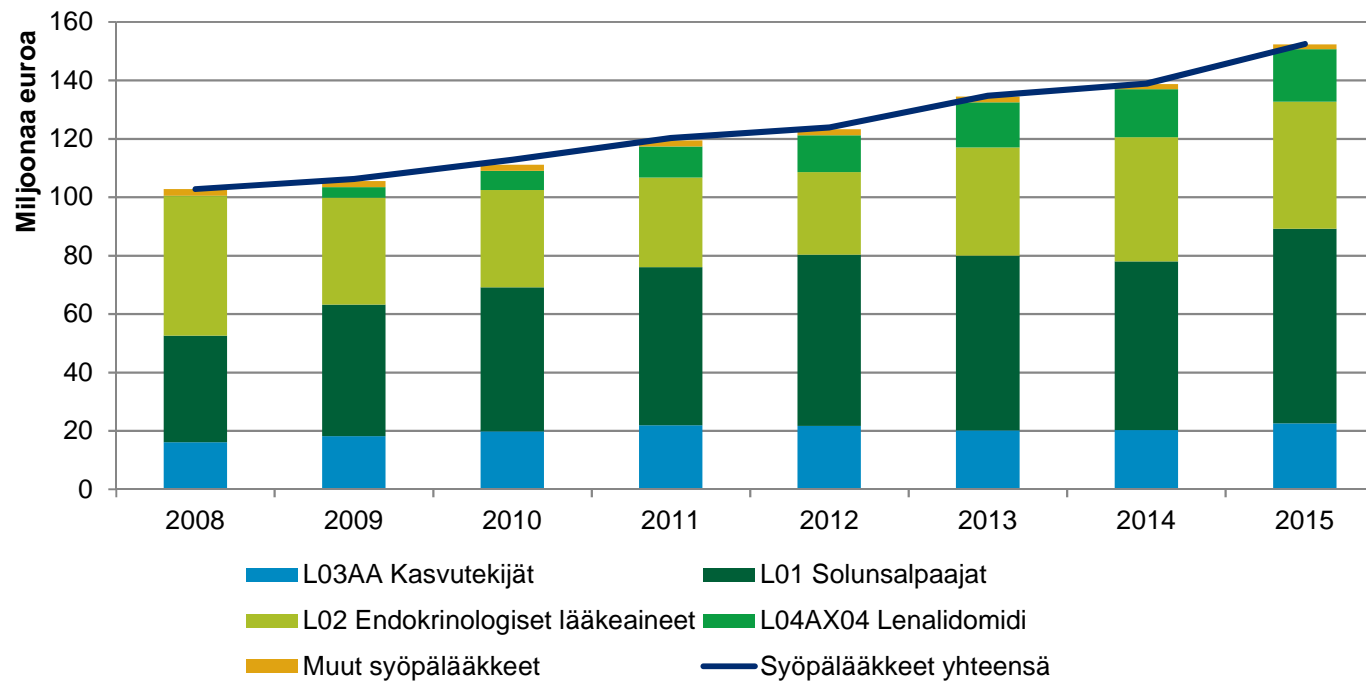
Lähde: Kelan budjettilaskelmat 2016

Miljardin ylittävät Kelan etuudet, vuoden 2016 rahassa

Lähde: Kela, julkaisu- ja tietopalveluryhmä, 2017

Syöpälääkkeiden kustannukset jatkuvassa kasvussa

Lääkekorvaukset pääryhmittäin vuonna 2016 (Lähde: Kelasto)

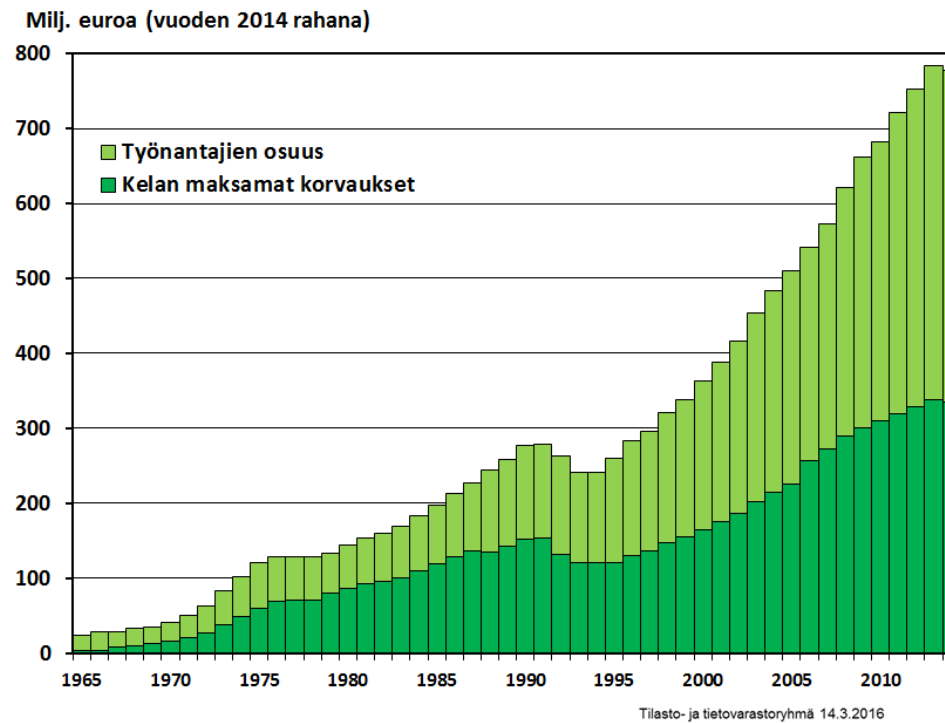
Lääkeryhmä	Muutos vuodesta	
	Milj. €	2015 (%)
Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat	384,6	6,7
Ruuansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet	259,7	1,5
Hermostoon vaikuttavat lääkkeet	223,2	-4,9
Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet	147,9	-2,3
Veritautien lääkkeet	118,0	19,5
Hengityselinten sairauksien lääkkeet	86,2	-1,5
Hormonivalmisteet, ei sukupuolihormonit	34,7	-1,3
Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit	35,9	6,0
Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet	29,5	-11,6
Systemisesti vaikuttavat infektio lääkkeet	30,3	-6,3

Myydyimmät lääkevalmisteet Suomessa vuonna 2016 (Lähde: Lääketeollisuus ry)

Valmiste	Lääkeaine	Käyttöaihe	Tukkumyynti milj. €	Muutos vuodesta 2015 (%)
Humira	adalimumabi	reuma	46,7	0,4
Mabthera	rituksimabi	syöpä	34,8	11,0
Enbrel	etanersepti	reuma	32,2	1,4
Lantus	glargininsuliini	diabetes	26,4	-13,3
Herceptin	trastutsumabi	rintasyöpä	24,8	10,4
Avastin	bevasitsumabi	syöpä	21,9	4,1
Burana	ibuprofeeni	kipu	19,4	8,3
Januvia	sitagliptiini	diabetes	19,0	-12,0
Atorvastatin Orion	atorvastatiini	korkea veren kolesteroli	18,2	19,8
Revlimid	lenalidomidi	syöpä	18,1	13,7
Taulukon biologiset lääkkeet yhteensä 7,9 % (186,8 milj. €) lääkkeiden kokonaismyynnistä				

Työterveyshuollon kustannukset ja korvaukset 1965-2014

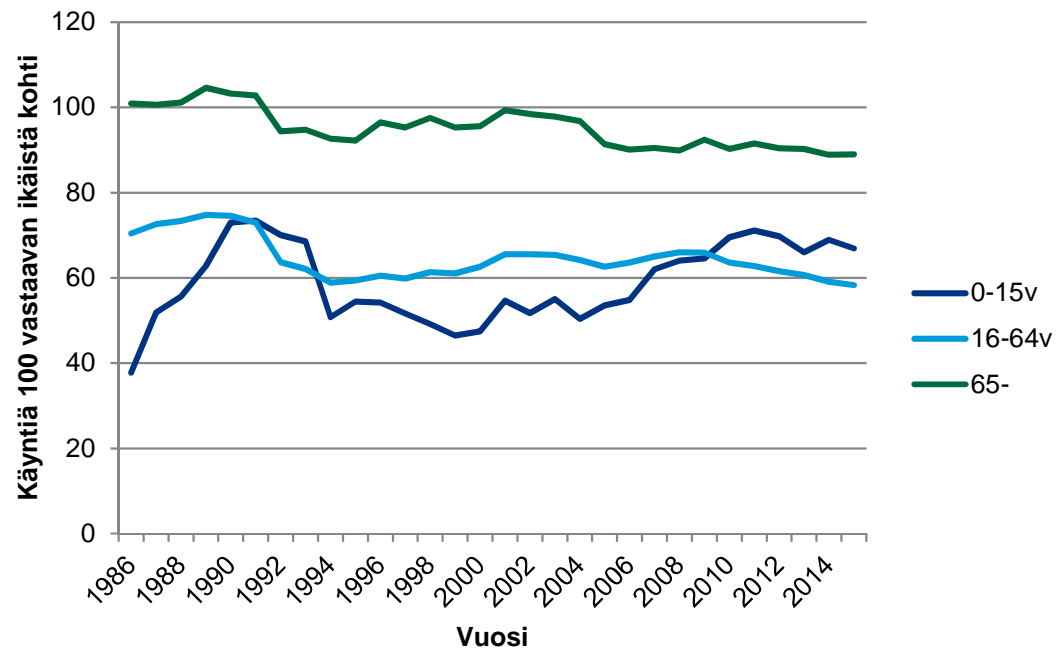
Esimerkki muutosliikkeessä olevasta toimialasta ja sen liikevaihdon kehityksestä vuosina 2013-2014

Terveys- ja hoivapalvelut		
	LIIKE- VAIHDON MUUTOS, %	SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %
Pihlajalinna*	43	7
Mobility Finland* ¹	17	..
Mediverkko*	14	..
Esperi Care*	8	..
Attendo Finland* ²	6	..
Mehiläinen*	0	..
Plusterveys*	-1	18
Terveystalo*	-2	-10
Mediaani	7	7

¹ Talouselämän arvio, ² pro forma

Terveysteknologia		
	LIIKE- VAIHDON MUUTOS, %	SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %
Sales Con		
SCA Hygi		
Maitosuc		
Tukkuhe		
Tamro		
Tech Da		
Eaton P		
Rexel Fi		
Onvest		
Nynas		
Jansser		
Finnfro		
Würth		
Hes-Pr		
Etola*		
Unilev		
Makita		
Hartm		

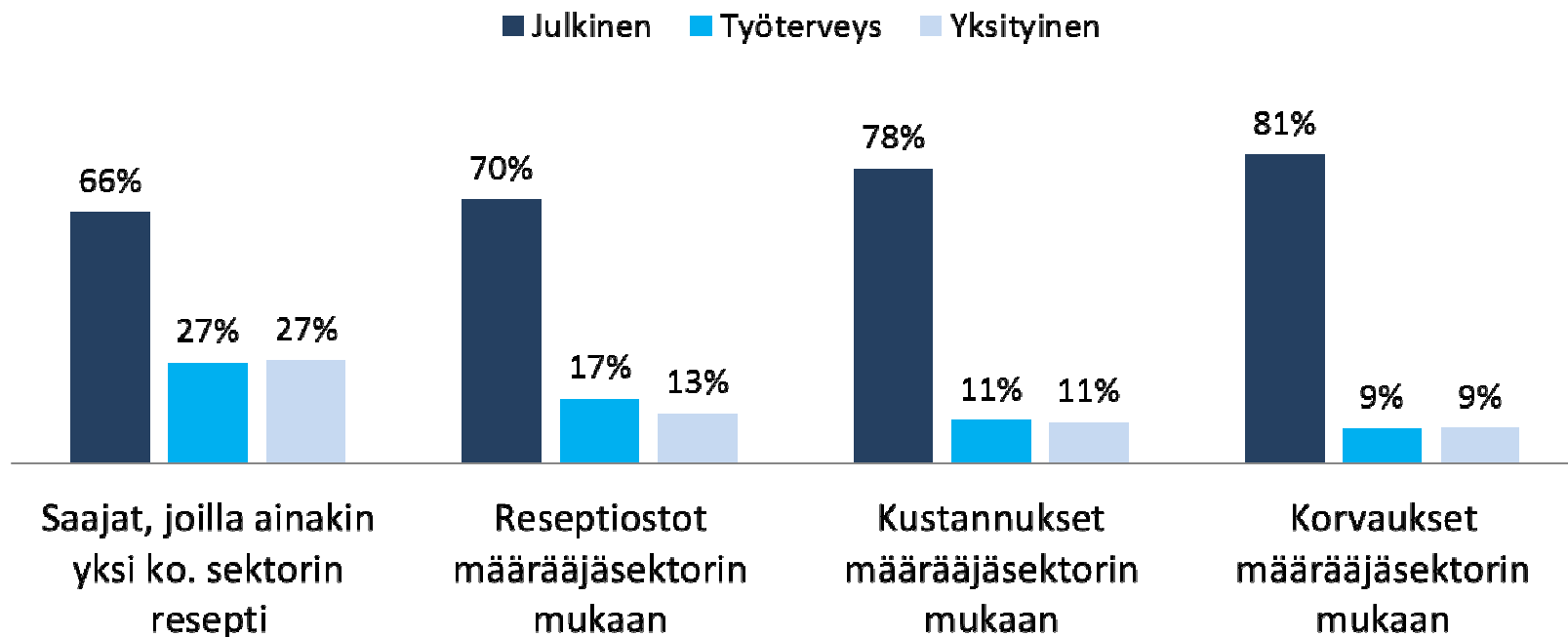
Yksityislääkärikäynnit 100 ikäistä kohti 1986–2015

Vastaako maakunta
jatkossa Kelan
lääkekorvausten
kustannuksista ?

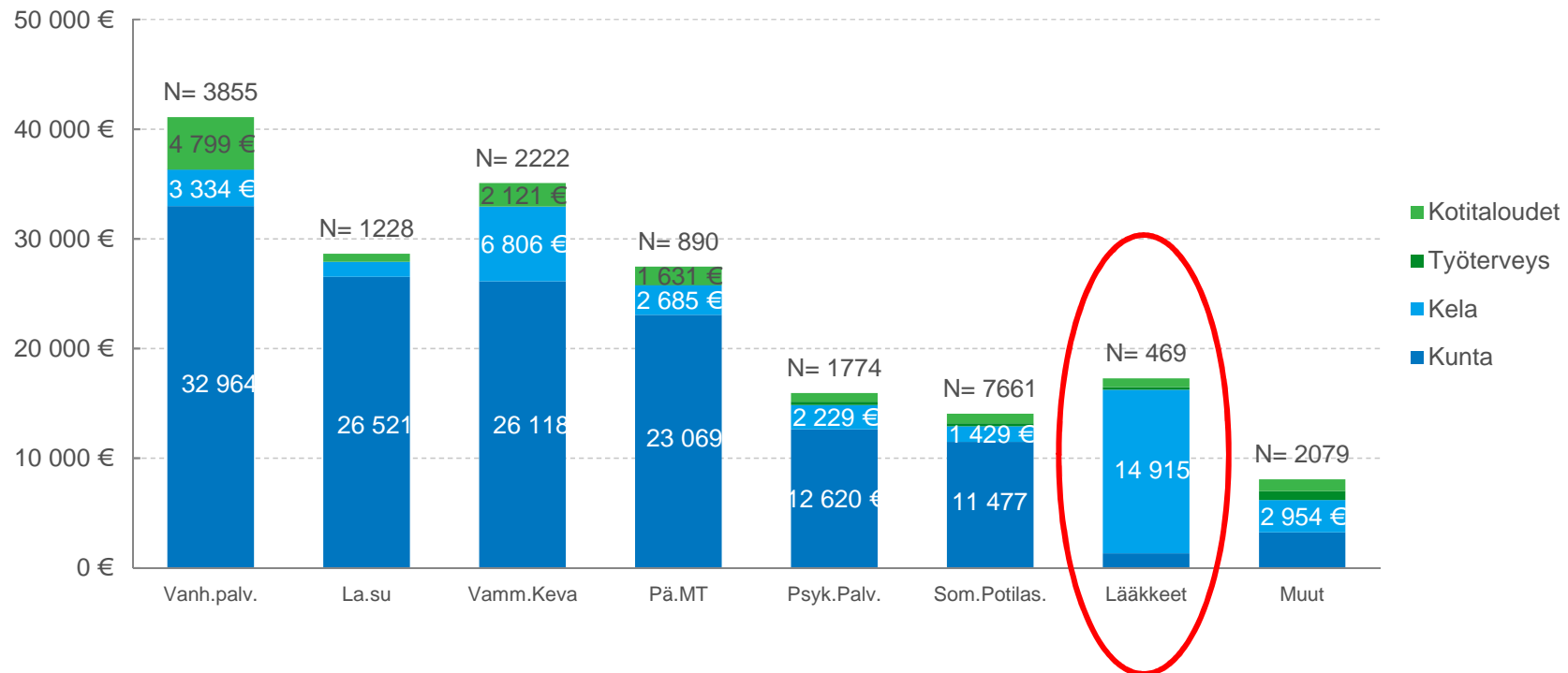
Sairausvakuutuksen korvaamat reseptiostot määrääjäsektorin* mukaan

*Perustuu Oulun aineistoon vuodelta 2013. Jokainen lääkemääräys yhdistetty todennäköisimpään käyntiin rekisteritietojen perusteella.

Lähde: Aaltonen Katri ym. 2016, Kelan käynnissä oleva tutkimus

Asiakkaiden keskimääräiset vuosikustannukset eri rahoituskanavista erillisryhmittäin (€/asiakas), 10 % eniten palveluja ja lääkkeitä käyttävät asiakkaat, Lähde: Nordic Healthcare Group 2015, Kela-Oulu-Sitra-hanke

Lähde: Leskelä R-L ym. Eri rahoituskanavien rooli sosiaali- ja terveystaloudessa
SLL 11/2016 VSK 71

Interaktiivinen karttakuva
lääkekustannuksista

https://public.tableau.com/views/Lkekustannuksetasukastakohti2015/Dashboard1?:embed=y&:display_count=yes

Interaktiivinen karttakuva
matkakustannuksista

https://public.tableau.com/views/Matkakustannukset2/Dashboard1?:embed=y&:display_count=yes

Kela|Fpa[®]

Valinnanvapausmallissa
taklattavaa

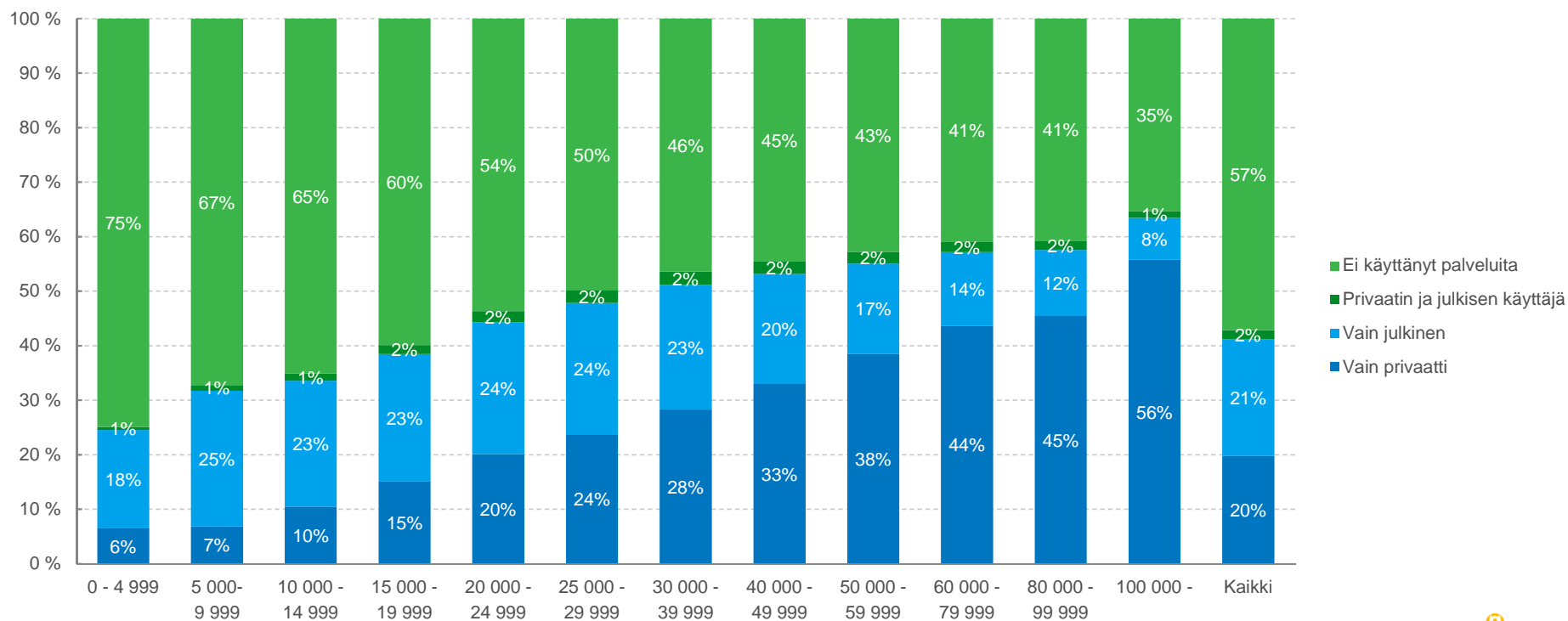
Valinnanvapauden kustannusriskit

- Kustannusriskejä veronmaksajalle
- Nykyisin itse maksavien asiakkaiden maksaja saattaa vaihtua: omasta pussista julkisiin varoihin

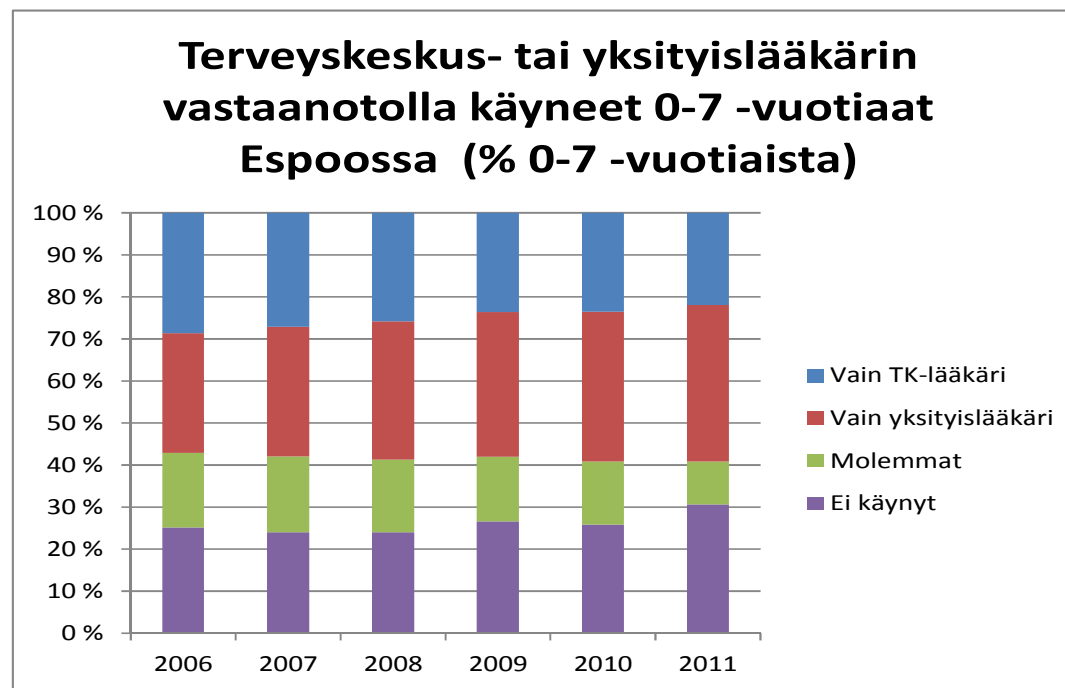
Vuonna 2016	Kustannukset, milj. euroa	Korvaukset, milj. euroa	Omvastuut, milj. euroa
Lääkäripalkkiot	351,8	58,7	293,1
Hammashoito	355,4	55,7	299,7
Tutkimus ja hoito	293,9	43,3	250,6
Yhteensä	1001,1	157,7	843,4

Yli 18-vuotiaat suun terveydenhuollon käyttäjät palveluntarjoajittain ja tuloluokittain 2013, % tuloluokasta, Oulussa

Lähde: Oulu- Kela-aineisto

Lasten palvelujen käyttö yksityisellä ja julkisella (THL:n ja Kelan yhteistyöhanke)

Lähde: Järvelin Jutta, Kelan tutkimusosaston seminaari 23.9.2014

Oululaisten perusterveydenhuollon avohoito yht. 117 milj. € (pl. suun terveydenhoito)

Oulun kaupunki
60,9 milj. €

130 000 käyttäjää / 194 000 asukasta
> asukkaista käyttäjiä 67 %

Työterveyshuolto
33 milj. €

n. 50 000 käyttäjää / 67 600
tth:n piirissä > n. 74 %

➤ asukkaista käyttäjiä
n. 25 %

YTHS 1,9 milj. €

6 000 käyttäjää / 12 000 opiskelijaa > 50 %
> asukkaista käyttäjiä n. 3 %

**Yksityiset
lääkäripalvelut**
21,5 milj. €

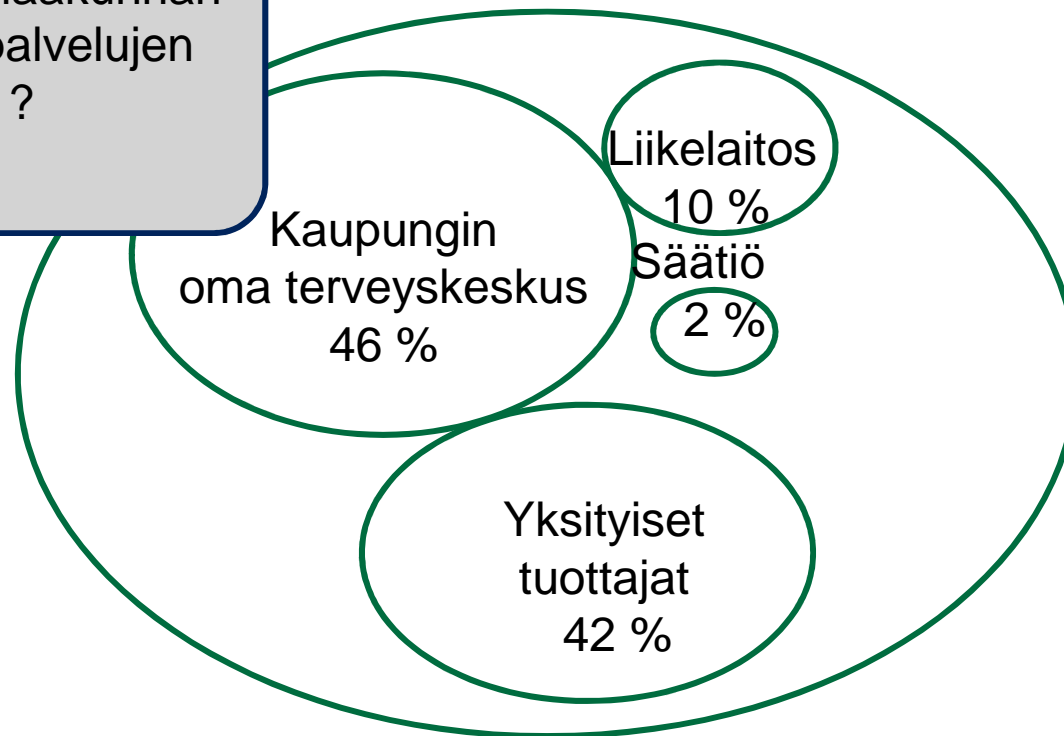
- lääkäripalkkiot 11,2 milj. €,
48 352 käyttäjää > asukkaista
käyttäjiä 25 %

- tutkimus ja hoito 8,6 milj. €,
36 291 käyttäjää > asukkaista
käyttäjiä 18 %

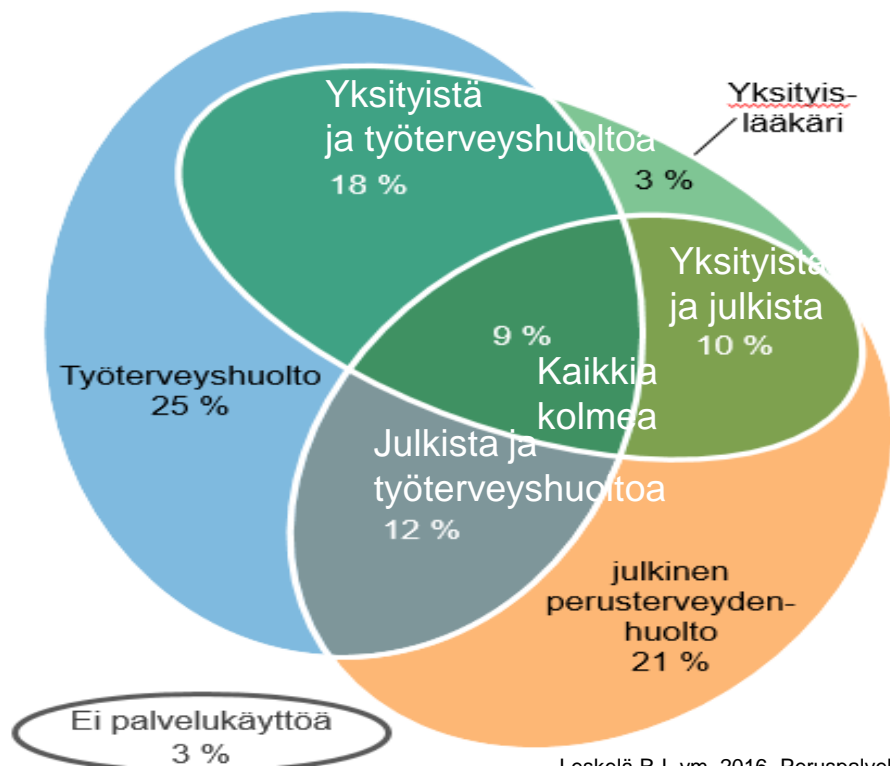
-sis. toimistomaksut ym.

37 milj. € lääkäripalveluiden monituottajamalli Oulussa 2013

Kutistuuko maakunnan
rooli lääkäripalvelujen
tuotannossa ?

Työikäisten pitkäaikaissairaiden palvelujen käyttö eri sektoreilla 2013 (N= 13 865) Kelan ja Oulun sekä NHG:n yhteistyöhanke

Sairaudet:

- 2-tyypin diabetes
- Astma
- COPD
- Reuma
- Verenpaine-tauti
- Selkäkipu
- Depressio

Leskelä R-L ym. 2016, Peruspalvelujen käyttö ja kustannukset pitkäaikaissairailta, julkisten yksityisten ja työterveyshuollon palvelujen vertailu, SLL 6/2017, VSK 72.

Kiitos

